

Nieuwsbrief Werkplaats Sociaal Domein Flevoland

November 2019

De Werkplaats Sociaal Domein is een samenwerkingsverband van alle gemeenten in Flevoland, zorg- en welzijnsorganisaties en Hogeschool Windesheim (domein Flevoland). Binnen de werkplaats wordt kennis opgedaan en verspreid op vraagstukken binnen het sociaal domein. Voor meer informatie M.evink-derooij@windesheim.nl

In deze nieuwsbrief:

- Overzicht projecten Werkplaats Sociaal Domein
- *Hoe kunnen mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt worden ondersteund?* Inspirerend voorbeeld: het planbord
- Tips om uitval uit werk te voorkomen
- Blij & boze ouders over zorg en ondersteuning
- *Activeren van buurtinitiatieven:* Actieve wijkbewoners in het zadel
- Agenda

Voorwoord

Beste geïnteresseerde in de Werkplaats Sociaal Domein Flevoland!

17 lopende projecten, diverse bijeenkomsten van de Flevo Academie Jeugd, actieleerbijeenkomsten over Actieve Wijkbewoners, het onderzoek naar intensieve jeugdhulptrajecten in Noordoostpolder is gestart: er is veel gaande in de Werkplaats Sociaal Domein! In deze nieuwsbrief de uitkomsten van drie projecten. Gisteren verscheen het boekje Leergang 'Wie zorgt in de Wijk?' over hoe ouderen aankijken tegen de zorg en ondersteuning anno nu. Met mooie tekeningen van Arie Cook, die aanzetten tot denken en – naar ik hoop - handelen. Intussen zijn we nauw betrokken bij de opzet van de Regionale Kenniswerkplaats Jeugd, waarin we veel aandacht uit zal gaan naar preventie.

Wilt u meer weten over de werkplaats of 1 van de genoemde projecten?

Neem contact op met Monique Evink: m.evink-derooij@windesheim.nl

Hartelijke groet,

Kitty Jurrius

Lector Klantenperspectief in ondersteuning en zorg

Overzicht projecten Werkplaats Sociaal Domein Flevoland

ZELFMANAGEMENT EN ONDERSTEUNING	JEUGD	WERK EN ACTIVITEITEN
Landelijk Platform Zelfmanagement	Digitaal jeugddossier AL - Samen werken, samen delen: één jeugddossier	Inclusief werken: Ruimte voor Klantmotivatie
Onafhankelijke Cliënt Ondersteuning (OCO) in Almere	Action learning traject ontwikkellijn 1 'Intensief ambulante systeemgerichte behandeling thuis	Uitnodigen tot Samenredzaamheid
Pilot Integraal Crisisteam GGZ Flevoland	Action learning traject ontwikkellijn 2 'Kleinschalige, gezinsgerichte en perspectief biedende opvang voor kinderen met complexe problematiek	Monitoring Sociaal Domein Almere (kwalitatief, informeren raad)
Betrouwbaar organiseren van de juiste hulp		In deze nieuwsbrief wordt er kennis en ervaringen vanuit de blauw omrande projecten gedeeld.
Leernetwerk Wijkverpleegkundigen (ouderenzorg)	Academische werkplaats risicovolle jeugd/leer mij kennen	
Beschermd Wonen in Beweging	Waarderen van inzet – terugblik op intensieve jeugdhulp	
Preventie van remmende intergenerationale overdracht	Flevo Academie Jeugd	
Ik maak mijn eigen plan		

In de nieuwsbrief van juni 2019 zijn de projecten kort omschreven, zie: <https://www.windesheim.nl/onderzoek/onderzoeksthemas/gezondheid-en-welzijn/klantenperspectief>

Project Inclusief Werken: Ruimte voor Klantmotivatie

Het project *Inclusief Werken: Ruimte voor Klantmotivatie* heeft als doel het ontwikkelen van effectieve handvatten voor het begeleiden van mensen met een beperking naar passende reguliere arbeid. Dit is een door ZonMw gesubsidieerd project. Het is een samenwerking tussen Windesheim hogeschool en de Hanzehogeschool en vindt plaats in Flevoland en in Borger Odoorn. In dit project werken we vanuit de ervaringen van mensen met een beperking en afstand tot de arbeidsmarkt. We hebben gekeken naar wat deze ervaringen betekenen voor het handelen van professionals 'werk en inkomen' en voor de werkgevers.

Met deze nieuwe kennis ontwikkelen we samen met de professionals een aanvullende werkwijze met nieuwe handvatten. Dit gebeurt door middel van een actieertraject waarin professionals uit het sociaal domein en 'werk en inkomen' deelnemen. De verschillende professionals vergroten niet alleen hun kennis, zij integreren de verschillende inzichten in hun bestaande handelingsrepertoire.

Inspirerend voorbeeld:

“Het planbord geeft rust en overzicht”

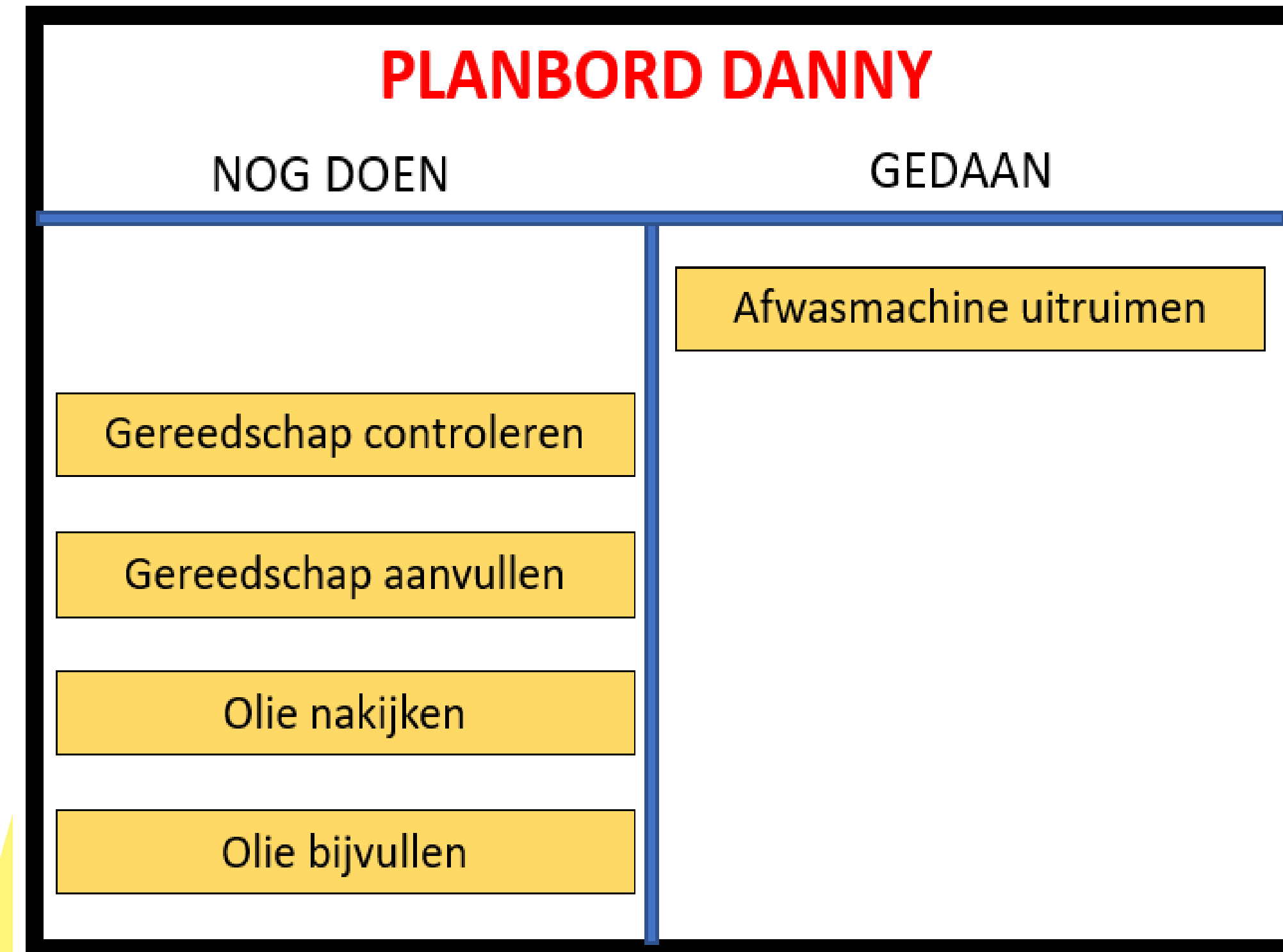
Het is een bekend knelpunt: mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt vallen snel weer uit de baan waar zo lang naar is gezocht. Overvraging tijdens het werk is een veelgenoemde reden hiervoor. In het project 'Inclusief werken - Ruimte voor klantmotivatie' van Hogeschool Windesheim en Hanze Hogeschool zijn er gesprekken gevoerd met klanten, professionals en werkgevers en wat opviel: oplossingen zijn vaak heel simpel. Hieronder wordt één van die oplossingen belicht.

Vragen tussendoor geven teveel prikkels

Danny is 29 jaar en heeft PDD-NOS en autisme. Na een lange zoektocht heeft hij werk gevonden bij een autobedrijf, iets wat hij heel leuk vindt. Hoewel Danny duidelijke taken heeft gekregen, gaat het tijdens het werk toch wel eens mis: collega's vragen hoe ver hij met zijn taken is en of hij tussendoor nog een andere taak kan oppakken. Danny verliest snel het overzicht en krijgt een woedeaanval. Op deze manier lukt het werk niet en ligt uitval op de loer.

Samen met manager zoeken naar oplossing

Gelukkig heeft Danny een manager die erg begaan is met Danny en die met hem in gesprek gaat als hij weer rustig is. Hij vraagt aan Danny waarom hij zo boos werd. Danny vindt het moeilijk om precies te vertellen wat hij lastig vindt en wat hij nodig heeft. Daarom stelt de manager niet de vraag: “Wat heb je nodig?” maar stelt hij de vraag: “Wat kunnen wij doen zodat jij makkelijker kunt werken?”. Door deze vraag te stellen komen er twee antwoorden naar boven: Danny heeft overzicht nodig in zijn taken en collega's moeten hem niet storen als hij met zijn taken bezig is.

[vervolg] Inspirerend voorbeeld:

“Het planbord geeft rust en overzicht”

Een simpele oplossing: het planbord

De manager van Danny komt met een simpele maar praktische oplossing: een planbord. Op dit planbord staan twee kolommen: “Nog doen” en “Gedaan”. Aan het begin van elke werkdag nemen Danny en de manager de taken samen door en zetten die bij “Nog doen”. Elke keer als Danny een taak heeft afgerond, dan zet hij het op het bord in de kolom “Gedaan”. Op deze manier houdt Danny overzicht in zijn werk en dat geeft rust.

En niet te vergeten: alle collega's informeren

Naast het planbord doet de manager nog een andere belangrijke interventie: hij informeert alle medewerkers op een waarderende manier over ieders rol in het bedrijf. Op deze manier creëert hij draagvlak en is het voor de collega's van Danny duidelijk hoe ze Danny het beste kunnen ondersteunen in zijn werk. Hiervoor heeft hij ook een planbord ontwikkeld zodat de medewerkers Danny niet hoeven te storen maar kunnen zien welke taken al zijn uitgevoerd en welke taken er nog moeten gebeuren. Elke dag is er ook een vast moment waarbij de manager het planbord doorneemt of peilt hoe het er met Danny voorstaat. Zo houdt Danny rust, overzicht en structuur in zijn werk en blijft hij met plezier werken.

Dit voorbeeld komt uit het project 'Inclusief werken - Ruimte voor klantmotivatie' van Hogeschool Windesheim en Hanze Hogeschool. Dit is een door ZonMw gesubsidieerd project. Voor meer informatie kunt u terecht bij Jeanet van de Korput via j.vande.korput@windesheim.nl

PLANBORD DANNY	
NOG DOEN	GEDAAN
	Afwasmachine uitruimen
Gereedschap controleren	
Gereedschap aanvullen	
Olie nakijken	
Olie bijvullen	

Tips voor professionals om uitval uit werk te voorkomen

1. Neem de sociale context mee

“Mijn broer is de eerste die het merkt als het minder goed gaat met mij. Dan heb ik het zelf nog niet eens door.”

Betrek mensen uit de omgeving die de persoon goed kennen. Zij kunnen helpen signaleren wanneer er veranderingen merkbaar zijn die invloed (kunnen) hebben op het werk.

2. Bel zelf af en toe om te vragen hoe het gaat

“Als je eenmaal in een draaiende wasmachine zit, is het moeilijk om eruit te stappen en ernaar te kijken.”

Zeg niet “bel maar als er wat is” maar bel zelf als professional af en toe op. Als iemand is vastgelopen of dreigt vast te lopen, dan is het vaak lastig om zelf hulp in te schakelen.

3. Maak een plan om collega's te informeren

“Ik moet elke keer weer mijn verhaal doen, daar word ik zo moe van”.

Help om een plan te maken hoe collega's geïnformeerd worden zonder dat de persoon dit elke keer zelf hoeft te vertellen. En denk vooruit: hoe worden nieuwe medewerkers geïnformeerd?

4. Denk mee over ontwikkelmogelijkheden

“Iedereen wil zich ontwikkelen. Of je nou wel of geen beperking hebt.”

Het is schokkend dat er voor veel mensen met een beperking geen ontwikkelmogelijkheden geboden worden. Bespreek met hen waar ze graag naartoe willen, zodat er perspectief blijft.

Deze tips komen uit het project 'Inclusief werken - Ruimte voor klantmotivatie' van Hogeschool Windesheim en Hanze Hogeschool. Dit is een door ZonMw gesubsidieerd project. Voor meer informatie kunt u terecht bij Jeanet van de Korput via j.vande.korput@windesheim.nl

Project 'Wie zorgt in de wijk'

In het project 'Wie zorgt in de wijk' richten we ons op professionalisering van wijkverpleegkundigen, studenten en docenten, en iedere andere geïnteresseerde die een bijdrage levert in de zorg voor (kwetsbare) ouderen in de wijken van de regio Almere. Dit project maakt deel uit van het programma 'Langdurige zorg en Ondersteuning' van ZonMw.

Uit de diverse gesprekken met ouderen en wijkverpleegkundigen zijn verschillende thema's naar voren gekomen waarop er onder wijkverpleegkundigen een scholingsbehoefte is. De thema's 'Complexe zorg in de wijk', 'Diversiteit en migratie in de wijk', 'Indiceren van zorg', en 'Inzet EHealth en ICT in de wijk', zijn daaruit geselecteerd.

Om aan te sluiten op deze scholingsbehoefte en om actuele vraagstukken uit de dagelijkse praktijk in de wijk te integreren in de opleiding Verpleegkunde, organiseren we vier wijklunches waarin actieleren centraal staat. Op 28 november 2019 organiseren we de eerste wijklunch voor wijkverpleegkundigen, wijkwerkers, docenten en studenten om met elkaar in gesprek te gaan over het thema 'Complexe zorg in de wijk'.

Blij en boze ouderen over zorg en ondersteuning

Waar worden bewoners die zorg krijgen blij van?

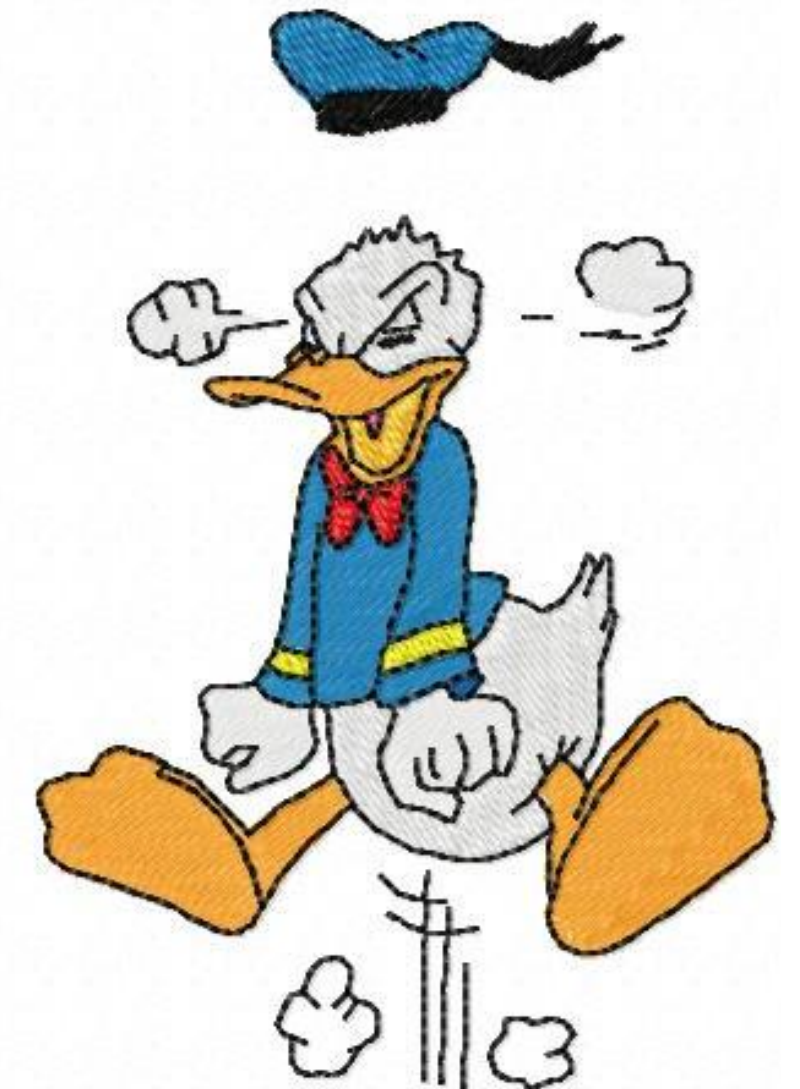
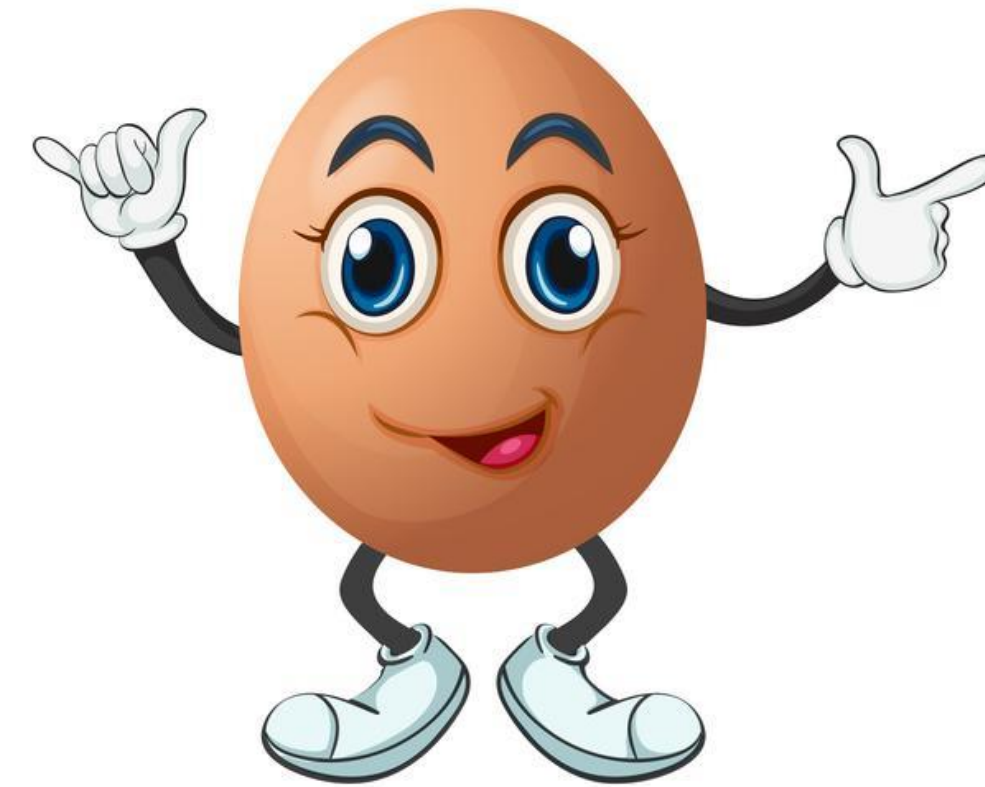
- Betrokkenheid en praatje van zorgverleners (professionals zijn onderdeel van sociaal netwerk).
- Woonzorgcentra: een woonvorm waarin zowel een zorgorganisatie als een woningbouwvereniging zijn betrokken. Mensen betalen voor wonen en voor een zorgservice.

"Er is een schreeuwende behoefte aan woonzorgcentra. Dat laten de wachtlijsten van twee tot drie jaar wel zien. Er is hier nauwelijks eenzaamheid. Bovendien is er veel contact met de buurt om ons heen. Ouderen moet je bij elkaar laten wonen."

Waar zijn bewoners die zorg krijgen boos over?

- Te weinig invalidentoiletten in publieke ruimten
- Bejegend voelen als een profiteur (iemand die het onderste uit de kan wil krijgen)
- Zorgtoewijzing: o.a.
 - een gebrek aan 'menselijke' benadering;
 - focus op papierwerk;
 - onduidelijkheid over eigen bijdrage/ achteraf rekeningen krijgen;
 - slechte communicatie: antwoorden laten lang op zich wachten, communicatie is allemaal schriftelijk terwijl veel mensen niet lezen.

"Ze zouden meer naar de mens moeten kijken. De tijd nemen om te praten. Nu moeten we voor de zoveelste keer een formulier invullen en krijgen we een berg papier mee. Mensen lezen geen folders, die hebben behoefte aan persoonlijk contact."

[vervolg] Blij en boze buurtgenoten

Waar worden bewoners die zorg krijgen blij van?

- Veel ouderen die we spraken, zijn blij met de ondersteuning en zorg die zij krijgen van hulpverleners.

“Ja, die mensen dat zijn de ‘Angels van Almere’. Fantastisch toch, wat ze allemaal voor je doen?”

Waar zijn bewoners die zorg krijgen boos over?

- Organisatie van zorg, o.a.:
 - Planning
 - Afstemming tussen zorgverleners

“Mijn vrouw was er een week niet, en toen werd de zorg goed opgevangen. Daarna stond het nog in het systeem en kwamen ze terwijl het niet meer hoefde. Dat geeft gedoe voor iedereen.”

Deze resultaten komen uit het ‘Leernetwerk wijkverpleging Flevoland – Wie zorgt in de wijk’ van Hogeschool Windesheim. Voor meer informatie kunt u terecht bij Anne-Mien Dragt-Regelink via a.regelink@windesheim.nl

Als je meer over me wil weten:
't staat hier allemaal in!

suus

eh... maar je kan het me
toch ook zélf vertellen?

Project Uitnodigen tot Samenredzaamheid

Samen met het Wijkteam Almere Haven, MBO en HBO studenten, is in opdracht van het 'Samen sterk' project van de gemeente Almere onderzoek gedaan naar mensen in een kwetsbare positie die niet de weg weten te vinden naar activiteiten en/of niet dit zelf organiseren, maar die dit wellicht wel zouden willen/kunnen.

Met dit actie-onderzoek (bestaande uit twee fases: actie-onderzoek en actieleren) is onderzocht hoe deze mensen beter benaderd en uitgenodigd kunnen worden tot 'meedoen', waar zij mede door hun kwetsbare positie deze uitnodiging en ondersteuning eerst niet kregen. Procesmatig leidde het onderzoek naar het vinden van antwoorden op de vraag:

"Hoe moet 'uitnodigen tot samenredzaamheid' er bij deze groep uit zien?"

Het onderzoek heeft verschillende inzichten en uitkomsten opgeleverd. De belangrijkste is de rol en het belang van de actieve wijkbewoner.

Actieve wijkbewoners in het zadel

Het is een verschrikkelijke term: “kwetsbare mensen”. Er is vermoedelijk niemand die zich gelijk aangesproken voelt. Het is echter een belangrijke groep om in beeld te hebben en te ondersteunen. In het project ‘Uitnodigen tot Samenredzaamheid’ van het lectoraat Klantenperspectief van hogeschool Windesheim is door middel van actieonderzoek onderzocht welke werkwijze om deze mensen beter te bereiken het beste past in de wijk. Beleidsmakers, wijkwerkers, wijkbewoners en studenten waren hier bij betrokken. We delen enkele resultaten.

Taalbarrière: taal kan de verbinding maken of breken

We spreken allemaal Nederlands, toch begrijpen we elkaar vaak niet. De term “kwetsbare mensen” is hier een voorbeeld van. Die wordt door veel (betaalde) professionals gebruikt, terwijl wijkbewoners niet meteen denken: ‘dit gaat over mij’. Maar ook de term ‘samenredzaamheid’ zegt de meeste mensen niet veel. Het verschil in taalgebruik vergroot de afstand tussen beleidsmakers, uitvoerders van beleid en de mensen waar het over gaat.

Actieve wijkbewoners in het zadel

Actieve wijkbewoners blijken veel beter in staat om met de beoogde doelgroep in contact te komen. De reden? *“Ze is één van ons”*. De ervaringsdeskundigheid/ ervaringskennis die iemand heeft geeft meer aansluiting en verbinding: *“iemand die mee kan voelen, die speelt geen [professionele] rol, die is er gewoon, die voelt het gewoon”*. Dit betekent uiteraard niet dat professionals geen contact (kunnen) maken met wijkbewoners. De manier van contact maken bepaalt echter of wijkbewoners zich wel of niet gehoord en gezien voelen.

[vervolg] **Actieve wijkbewoners in het zadel**

What's in a name...

Actieve wijkbewoners zijn op diverse plekken, met diverse namen en in diverse mensen te herkennen: buren die elk jaar een straatbarbecue organiseren, een vrouw die regelt dat andere vrouwen minstens één keer per week veilig kunnen sporten en vrijwilligers die in een buurtlokaal activiteiten organiseren voor medebuurtbewoners. Zo zijn er veel mensen actief in hun eigen straat en buurt, wellicht meer dan men weet. De boodschap is duidelijk: wil je mensen in een kwetsbare positie bereiken en uitnodigen tot samenredzaamheid, dan kan dat niet anders dan met en via deze actieve wijkbewoners. Een nauwere samenwerking tussen wijkwerkers en actieve wijkbewoners is daarbij essentieel. In de speciale bijeenkomst zijn de eerste stappen gezet. Daar kwam onder andere het volgende uit:

Waardering is essentieel

Actieve wijkbewoners en ervaringsdeskundigen worden steeds beter gevonden door professionals. Echter, in een wereld waar waardering in geld wordt uitgedrukt, missen zij juist dat stuk erkenning. Tevens komt het voor dat deze actieve wijkbewoners zich zelf ook in een kwetsbare positie bevinden, bijvoorbeeld door een laag inkomen. Vacatiegeld (naast onkostenvergoeding voor al het werk wat tot nu toe onbetaald gedaan wordt) zou hierbij een belangrijke rol kunnen spelen. Eén van de ideeën was dan ook om te onderzoeken welke organisatievorm van cliëntorganisaties/vrijwilligers geschikt is voor het dragen van de verantwoordelijkheid voor financiële vergoeding en waardering.

'Uitnodigen tot Samenredzaamheid' is een project van het lectoraat Klantenperspectief in Ondersteuning en Zorg van hogeschool Windesheim. Begin december 2019 is de onderzoeksrapportage van dit project gereed. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met projectleider Quinta Ansem: qm.ansem@windesheim.nl

Agenda

Windesheims Wijklunch

Leergang voor (toekomstig) wijkverpleegkundigen in Almere

Wanneer:

- Dinsdag 4 februari (onderwerp migratie en diversiteit in de wijk)
- Dinsdag 14 april (onderwerp indiceren in de wijk)
- Nog te bepalen datum in juni (onderwerp EHealth & ICT in de wijk).

Tijd:

- Keuzeopties: van 12.00-13.30 uur of van 13.00-14.30 uur.

Voor:

- Iedereen die zorg verleent aan ouderen, als oudere zorg ontvangt in Almere, wijkverpleegkundigen, studenten en alumni van Windesheim.

Wat:

- Lunch eens 'anders', ontmoet collega wijkverpleegkundigen, studenten, docenten en onderzoekers en leer van- en met elkaar door middel van casuïstiekbespreking en het uitwisselen van ervaringen en ideeën.

Waar:

- Places to Work – Wisselweg 33 te Almere

Voor deelname is een aanvraag voor 2 accreditatiepunten ingediend bij beroepsvereniging V&VN.

Aanmelden:

Stuur een mail aan b.toes@windesheim.nl. Deelname is gratis.

Agenda

Flevo Academie Jeugd

De volgende lezingen staan op de planning:

Sprekers	Onderwerpen	Boek	Datum bijeenkomst	Tijdstip	Locatie
Jana Knot	Werken met echte doelen van ouders en jeugd	Gezinnen met meervoudige en complexe problemen	dinsdag 3 december 2019	15.00 - 18.00	Bioscoop Almere
Annemiek Harder	Uithuisgeplaatste jeugdigen	Uithuisgeplaatste jeugdigen	vrijdag 24 januari 2020	15.00 - 18.00	
Tessa Roseboom	1e 1000 dagen	1e 1000 dagen	vrijdag 28 februari 2020	15.00 - 18.00	
Justine van Lawick	Complexe scheidingen	Kinderen uit de knel	maandag 23 maart 2020	17.00 - 20.00	

Aanmelden:

Stuur een mail aan flevoacademiejeugd@windesheim.nl

Deelname is gratis en geaccrediteerd.

